

וזו היא ששנינו במשנה: מת הבעל, נתרקנה רשות הארום לאב.

ב-ח

אבל, אם שמע הארום את הנדר וקיים אותו, או ששמע ושתק, ומת ביום שלאחריו, ונמצא שהחריש לה ביום שמעו, הרי זה נחשב כמקיום.

ולכן אין האב יכול להפר נדרים אלו.

ב. אם שמע אביה את הנדר והפר לה, ולא הספיק הבעל לשמוע את הנדר עד שמת האב, זו היא ששנינו במשנה: אם מת האב, אפילו אחר שכבר הפר, לא נתרקנה רשות האב לבעל, ואין הארום יכול להפר לבד.

ג. אם שמע בעלה והפר לה, ואפילו אם לא הספיק האב לשמוע את הנדר עד שמת הבעל, יכול האב להפר. ואף זו היא בכלל מה ששנינו: מת הבעל נתרקנה רשות לאב.

ד. אפילו אם שמע בעלה והפר לה, אך לא הספיק האב לשמוע את הנדר עד שמת, אין הבעל יכול לחזור ולהפר את חלקו של האב, משום שאין הבעל מיפר אלא בשותפות עם האב⁽¹⁰⁾.

שמע אביה והפר לה, ולא הספיק הבעל טו-א לשמוע את הנדר עד שמת — חוזר האב ומפר את חלקו של בעל.

ואמר רבי נתן, על הדין האחרון⁽¹¹⁾ שחוזר האב ומפר את חלקו של הבעל:

הן הן דברי בית שמאי.

אבל בית הלל אומרים: אין האב יכול לחזור ולהפר חלקו של בעל.

שמע מינה, מוכח מכאן, שהמחלוקת בין בית שמאי ובית הלל, היא בספק של הגמרא:

הפרת האב לאחר מיתתו לא הוקלש הנדר כלל, ולכן אין הבעל יכול לחזור ולהפר לבד נדר זה. אבל בדין ד' כתוב שהפר הבעל, ואם כן לא בטלה הפרתו והרי זה נדר קלוש. והיתה הוה אמינא שיוכל הבעל להפר נדר זה, וקמ"ל שאין הבעל מיפר אלא בשותפות עם האב.

והרא"ש מפרש שהחידוש הוא, היות והיה אפשר לומר שכל הדין שלא יכול הבעל להפר בלי האב, הוא דוקא כאשר לא שמע הבעל את הנדר ועדיין לא זכה בוה, אבל בנידון דידן ששמע הבעל וכבר זכה בנדר, יוכל הבעל להפר אף את חלקו של האב לאחר מיתתו. וקא משמע לן שאף באופן זה אין הבעל מיפר בלא שותפות האב.

11. דוקא באופן זה חולקים ב"ה וסוברים שאינו יכול להפר, כיון שהאב המיפר חי והפרתו קימת,

להפר משום שבכך ששתק הבעל, הרי זה כאילו קיים את הנדר, ואין האב יכול להפר [ר"ן].
ואם שתק הבעל משום שחלה ונשתתק, ולא היה באפשרותו להפר ביום שמעו, אז אע"פ שהבעל בעצמו כבר לא יכול להפר, כיון שזמן הפרתו מוגבל אך ורק ליום שמעו את הנדר, בכל זאת, לאחר מיתתו, יכול האב להפר את חלקו, כיון שחלקו לא קיים [עפ"י בד קודש].

10. יש מהראשונים שפירשו שאין בדין זה חידוש מיוחד והוא נכתב אגב הסיפא. כיון שזה כבר כתוב בדין ב', שאם הפר האב ומת, אין הבעל חוזר ומיפר את חלקו של האב. והוא הדין בנידון דידן, שלא יכול הבעל להפר את חלקו של האב

אבל הר"ן מפרש, שיש כאן חידוש משום שבדין ב' כתוב שהפר רק האב, וכיון שבטלה